

*Lyksaligt det folk, som har øre for klang
herovenfra!
Det nynner alt her på den evige sang:
Halleluja!
så alle Guds engle forundres på,
hvor himmelsk de jordiske klokker gå,
når Anden med støvhjertets tunger
dets dybeste længsel udsjunger.*

Grundtvig udtrykker med disse linjer, hvad enhver må føle, der for alvor gribes af tonernes magi: at musikken er intet mindre end en forsmag på Paradisets lyksaligheder. Indskriften på et Bruno Christensen-orgel, tilhørende den svenske friherre von Mannerheim, udtrykker det sådan: *MUSICA PRÆLUDIUM VITÆ ÆTERNÆ* - musikken er et forspil til det evige liv.

Om nogen skulle have denne holdning til musikken, så burde det være os kirkemusikere! Vi burde aldrig sætte os til orglet og aldrig sætte pennen til nodepapiret uden først at minde os selv om, at dét er vor egentlige opgave: at formidle den oplevelse, som Grundtvig taler om i sin salme. Når det en sjælden gang lykkes, så er enhver kommenterende eller analyserende tilføjelse egentlig så inderligt ligegyldig. Om musikken er gammel eller ny, om komponisten søger nye veje eller følger allerede banede stier, det er heller ikke det afgørende. Afgørende er det derimod om han vælger at følge det, hans musikalske samvittighed byder ham, eller om han for enhver pris ønsker at være i overensstemmelse med den p.t. herskende smagsretning. For undertegnede er der ingen tvivl om, at dette valg har bragt mange af det 20. århundredes komponister i en alvorlig indre konflikt - og at eftertidens dom vil blive hård! Men der er tegn på - her ved indgangen til det 21. århundrede - at strømmen er ved at vende; nu behøver man faktisk ikke længere at undskylde, at musikken er udsprunget af de gamle og dog så evigt unge kilder!

Allerede et blik på indholdsfortegnelsen vil afsløre, at jeg ikke bekender mig til nogen bestemt smagsretning. Som løven og fåret færdes fredeligt sammen på de himmelske græsgange, således optræder på de følgende sider Laub og Nebelong i skøn samdrægtighed - ikke ud fra en værdinihilistisk forestilling om, at alt kan være lige godt; men fordi jeg vitterligt har oplevet og har ladet mig inspirere af ægte og værdifulde ting hos begge de to salmekomponister.

I valget af tematisk materiale har jeg mere ladet mig lede af øjeblikkets inspiration end af overvejelser vedrørende melodiernes benyttelse. Jeg vil dog mene, at samtlige 10 orgelkoraler i dette hæfte må kunne finde anvendelse ved gudstjenesten - hvad enten det sker i kraft af det specifikt musikalske eller som "lejlighedsmusik", hvor det er koralmelodien, der skaber en association til kirkeåret. Det er i øvrigt min mening, at det ved sådanne kompositioner ikke drejer sig om at demonstrere sit personlige særpræg, men om at tolke og om muligt forstærke det musikalske budskab, der i forvejen ligger i de pågældende koralmelodier, og som kirkegængerne må formodes at være fortrolige med. Sidst men ikke mindst handler det jo også om at respektere disses følelser og forventninger - vel at mærke uden at give køb på lødigheden eller soliditeten i det musikalske håndværk.

Til sidst en hjertelig tak til de kolleger rundt om ved landets kirker, som har opmuntret mig til at udgive endnu en samling koralbearbejdede (jeg har tidligere udgivet *Elleve koralpræludier til kirkeårets højtider* samt *Seks bryllups- og festpræludier*), og som har vist mig den venlighed at "prøvekøre" musikken, før den gik i trykken. Ingen nævnt, ingen glemt!

Jørgen P. Erichsen